

ДО

МИНИСТЪРА НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Д-Р МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ

ДОКЛАД

от Преслав Борисов - заместник-министър на земеделието и храните

ОТНОСНО: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2.09.2008 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

На основание чл. 41, ал. 1 от Инструкцията за организацията на документооборота в Министерството, внасям за одобрение проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2.09.2008 г.).

Със заповед № Р-24 от 20.02.2009 г. на бившия заместник министър-председател г-жа Меглена Плугчиева беше създадена междуведомствена работна група с представители на Министерския съвет, Министерството на земеделието и храните, Държавен фонд „Земеделие”, Националната служба за съвети в земеделието, както и представители на неправителствени партньори и независими експерти в областта на развитие на селските райони. Междуведомствената работна група имаше за задача да направи анализ и да изготви предложения за необходимите промени в нормативната уредба с цел оптимизиране на процеса по управление на усвояването на средствата от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в следните направления:

1. засилване на мерките за прозрачност и публичност при обявяване на процедурите за отпускане на финансова помощ от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони;
2. оптимизиране на процедурите за отпускане на помощта;
3. подобряване на механизма на работа на комисиите за прозрачност и контрол;
4. избягване на конфликт на интереси при отпускане на финансова помощ от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Междуведомствената работна група анализира действащата нормативна уредба по усвояването на средствата от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и за да бъде постигнато оптимизиране, предложи да бъдат извършени промени в наредбите по прилагане на Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г.

На основание чл. 40 от Инструкцията за организацията на документооборота в Министерството, беше съгласуван проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба
РА/PCP

№ 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2.09.2008 г.).

Материалът беше съгласуван с дирекциите на Министерството на земеделието и храните, с второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на земеделието и храните, с Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция и Държавна агенция по горите.

Впоследствие бяха проведени допълнителни разговори и срещи с ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция, като бяха предложени нови промени за изменение на наредбата.

В тази връзка и във връзка с отразяването на промените в ПРСР, свързани с усвояване на допълнителни финансови средства по линия на Европейски план за икономическо възстановяване (ЕПИВ) чрез Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони, официално изпратени на 03.08.2009 г. през системата SFC2007 и одобрени на 15.12.2009 г. от Комитета за развитие на селските райони, са отразени следните изменения в наредбата:

- увеличава се размера на финансовото подпомагане с 10 % (от 70 % на 80 %) за инвестиции, свързани с „новите предизвикателства” пред Общата селскостопанска политика, а именно за проекти за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници. Съгласно одобрения от ЕК текст на ПРСР, по-високият процент на субсидията ще се прилага за проекти одобрени след официалното изпращане през системата SFC2007 на промените по ЕПИВ (03.08.2009 г.);

- увеличение за 2009 г. и 2010 г. на авансовото плащане от 20 % на 50 % от размера на субсидията при спазването на условията на Регламент (ЕО) № 1794/2006 (110% банкова гаранция в полза на ДФ „Земеделие”- Разплащателна агенция).

Отразени са и промените в ПРСР, официално одобрени от Европейската комисия на 16 юли 2009 г., касаещи мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”. Промените са свързани с включването като допустим разход на закупуването чрез финансов лизинг на нови машини и оборудване (включително компютърен софтуер) със срок на действие не по-дълъг от датата на заявката за плащане към Разплащателната агенция (РА) и при условие, че бенефициентът ще е собственик на съответния актив към тази дата. Други разходи свързани с лизинговия договор, като печалбата за лизинговата компания, разходите по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи, не се признават за допустими разходи.

Включени са промени с цел оптимизиране на процедурите за кандидатстване, подобряване качеството, резултатността и ефективността на ПРСР и нейното изпълнение. Промените в тази връзка, които касаят мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия” са следните:

- изрично е записано изискването на чл. 5, т. 3 на Регламент 1975/2006, а именно: „Без да се засягат специфичните разпоредби, финансова помощ не се предоставя на ползватели на помощ, за които бъде установено, че изкуствено са създали условията, необходими за получаване на помощта, с цел получаване на предимство в противоречие с целите на мярката.”;

- добавено е изискването, че в случай на строително-монтажни работи няма да се предоставя финансова помощ за дейности и разходи, извършени преди посещението на място от РА. Посещението на място от РА ще се извършва до 30 работни дни от датата на подаване на заявлението за подпомагане;

- уточнено е, че посещението/проверката на място от страна на РА ще се извършва в присъствието на кандидата, упълномощен негов представител или служител или на свидетел, в случай, че кандидатът, упълномощен негов представител или служител не е открит при посещението. Кандидатът има право да напише в протокола възражения по направените констатации и получава копие от протокола веднага след приключване на посещението/проверката на място;

- уточнени са функциите на ЕКОП;

- включено е изискването бизнеспланът да се представя и на електронен носител, като таблиците, включени в него, да са във формат „xls”;

- уточнено е, че заповедта за започване и приключване на приема на заявления за подпомагане трябва да съдържа начална и крайна дата на прием, както и бюджет на мярката за съответния период на прием.

Въвеждането на нови промени и допълнителни текстове доведе до необходимостта от повторно съгласуване.

Приемането на предложението проект на наредба не изисква допълнителни средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните и по тази причина няма да доведе до промени в него.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. е повторно съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 40, ал. 4 от Инструкцията за организацията на документооборота в Министерството. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание §35, ал. 3 от Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да одобрите предложението проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

/ПРЕСЛАВ БОРИСОВ/

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 30 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г.

(обн., ДВ, бр. 77 от 2008 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 2:

„(2) Финансовата помощ е в размер 80 % от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на 200 000 евро за проекти за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3, а след думите „по ал. 1” се добавя „и ал. 2”.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 2. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава ал. 3:

„(3) В случаите на проекти, включващи строително-монтажни работи не се предоставя финансова помощ за дейности, извършени преди посещението на място по чл. 27, ал. 2, с изключение на разходите по чл. 23, ал. 1, т. 5, б „а”.”

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 3. В чл. 9 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите „за период” се добавя „период от”.

2. В ал. 2 след думите „евро за” се добавя „период от”.

§ 4. В чл. 12 ал. 2 след думата „одобрена” се добавя „от РА”.

§ 5. Създава се чл. 14а:

„Чл. 14а. Не се предоставя финансова помощ по проекти на кандидати/ползватели, за които се установи, че изкуствено са създали условия за получаване на помощта съгласно чл. 5, т. 3 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията от 7 декември 2006 г. относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по

отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони(ОВ, L 368 от 23.12.2006).”.

§ 6. В чл. 16, ал. 1 се създава изречение второ:

„Бизнес планът се представя на хартиен и електронен носител, като таблиците включени в него са във формат „xls”.”.

§ 7. В чл. 17, ал. 1 думите „изпълняват на” се заменят с „изпълняват върху”, а думите „изпълнявани на” с „изпълнявани върху”.

§ 8. В чл. 21 думите „лицензиране и/или разрешение” се заменят с „лицензиране, разрешение и/или регистрация” и думите „лицензи и/или разрешения” се заменят с „лицензи, разрешения и/или регистрация”.

§ 9. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се правят следните изменения:

а) в т. 2 в края на изречението се поставя запетая и се добавят думите „включително чрез финансов лизинг.”.

б) в т. 3 в края на изречението се поставя запетая и се добавят думите „включително чрез финансов лизинг.”.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Закупуването чрез финансов лизинг на активи по ал. 1, т. 2 и 3 е допустимо при условия, че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актива не по-късно от датата на подаване до РА на заявката за окончателно плащане за същия актив.”.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3, а думата „кандидатстване” се заменя с „подпомагане”.

4. Досегашните ал. 3, 4 и 5 стават съответно ал. 4, 5 и 6.

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7, а думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8.

7. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и се изменя и допълва така:

а) точка 4 се изменя така:

„4. лизинг, с изключение на финансов лизинг;”

б) създава се т. 9 и 10:

„9. лихви и комисионни, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизинговия договор, в случаите на финансов лизинг;

10. закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване (включително и компютърен софтуер и специализирана техника), и превозни средства чрез финансов лизинг, когато не са спазени условията на ал. 2.”

8. Досегашните ал. 9 и 10 стават съответно ал. 10 и ал. 11.

§ 10. В чл. 25 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 се създават изречение второ и трето:

„Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на мярката за съответния период на прием. Със заповедта може да бъде определен и бюджет само за определена допустима дейност”.

2. В ал. 2 думите „„Земеделие и гори”” се заменят със „„Земеделие””.

3. Алинея трета се изменя така:

„(3) При взимане на решение за спиране на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 15 календарни дни преди спирането на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните разплащателни агенции и областните дирекции „Земеделие””.

§ 11. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 се създава т. 3:

„3. може да извърши посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

а) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата, упълномощен негов представител или служител. В случай, че кандидатът, упълномощен негов представител или служител не е открит при посещението на място, то се извършва в присъствието на свидетел;

б) при приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата, упълномощен негов представител или служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации. Когато ползвателят на помощта, упълномощеният негов представител или служител откаже да подпише протокола или не е открит при извършване на посещението на място, протоколът се подписва от свидетел;

в) копие от протокола по буква „б” се предоставя на кандидата, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на посещението на място;

г) в случай, че ползвателят на помощта, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на посещението на място, РА уведомява кандидата като му изпраща копие от протокола.

д) В срок до 10 работни дни от получаването на протокола за посещението на място, кандидатът може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директора на РА.”

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случай на проекти, включващи строително-монтажни работи, в срок до 30 работни дни от подаване на заявлението за подпомагане, РА задължително извършва посещенията на място по ал. 1, т. 3.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и след думите след думите „ал. 1, т. 1” се добавя „и т. 3”, а след думите „10 работни дни от” се добавят „получаване на”.

5. Досегашните ал. 4 става ал. 5.

6. Създават се ал. 6, 7 и 8:

„(6) Ако кандидата не отстрани нередовност на документите и/или непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти до изтичане на срока по ал. 4, РА прекратява процедурата по разглеждане на заявлението за подпомагане.

(7) При изричен отказ на кандидата, РА прекратява процедурата по разглеждане на заявлението за подпомагане.

(8) При прекратяване на процедурата по реда на ал. 6 и ал. 7 кандидата може да кандидатства отново за същата инвестиция в следващ период за прием на заявления определен със заповедта по чл. 25, ал. 1.”

§ 12. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1, а думите „Експертната комисия за осигуряване на прозрачност изразява писмено становище пред изпълнителния директор на Разплащателната агенция.” се заличават.

2. Създават се ал. 2, 3, 4, 5 и 6:

„(2) Функциите на ЕКОП се уточняват с Правилник за работа, който се утвърждава със заповед на изпълнителния директор на РА.

(3) Правилникът за работа по ал. 2 се публикува на електронната страница на РА и МЗХ.

(4) Юридическите лица и организациите, чиито членове се канят за участие в ЕКОП се определят от Управителния съвет към Управляващия орган на ПРСР.

(5) За всяко заседание на ЕКОП, неин член не участва в заседанието при обсъждане на конкретно заявление за подпомагане, в случай че:

1. има интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси от отпускането на безвъзмездна финансова помощ за кандидата, който е подал заявлението;

2. е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси с кандидат, който е подал заявлението;

3. е в йерархическа зависимост от кандидат, който е подал заявлението;

4. е участвал в процеса по подготовка и разработване на заявлението.”

(6). За всеки проект, по който е изразил становище, съответният член на ЕКОП подписва декларация за липса на всяко едно обстоятелство по ал. 5, т. 1- 4.”.

§ 13. В чл. 29 ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите „чл. 27, ал. 2” се заменят с „чл. 27, ал. 3”.

2. В т. 3 думите „чл. 27, ал. 3” се заменят с „чл. 27, ал. 4”.

§ 14. В чл. 30, ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато сумата на исканата финансова помощ по предложените за разглеждане заявления за подпомагане надхвърля наличния бюджет по мярката, определен в заповедта по чл. 25, ал. 1 заявленията за подпомагане, класирани съгласно критериите за оценка по чл. 27, ал. 3, т. 2, се одобряват в низходящ ред, до размера определен в заповедта, а останалите не получават финансова помощ.”.

§ 15. В чл. 37 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „деня” се заменя с „получаване”.

2. Създават се ал. 4, 5, 6, 7 и 8:

„(4) Проверките по ал. 1, т. 2 се извършват в присъствието на ползвателя или упълномощен негов представител или служител. В случай, че ползвателя, упълномощения негов представител или служителя не е открит при проверката на място, тя се извършва в присъствието на свидетел.

(5) След приключване на проверката по ал. 1, т. 2, проверяващият служител предоставя на лицето по ал. 4 копие от протокола с резултатите от проверката за подпис на ползвателя, упълномощения негов представител или служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации. Когато ползвателят на помощта, упълномощеният негов представител или служител откаже да подпише протокола или не е открит при извършване на посещенията на място, протоколът се подписва от свидетел.

(6) Копие от протокола по ал. 5 се предоставя на ползвателя, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на посещенията на място;

(7) В случай, че ползвателят на помощта, упълномощения негов представител или служител не е открит при извършване на посещенията на място, РА уведомява кандидата като му изпраща копие от протокола.

(8) В срок до 10 работни дни от получаването на протокола за посещенията на място, ползвателя може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА.”.

§ 16. В допълнителни разпоредби се създават т. 29 и т. 30:

„29. „Услуги, директно свързани със земеделската дейност” са услуги, директно подпомагачи производството на земеделски продукти, включително услуги, извършвани със земеделска техника, агротехнически мероприятия, ветеринарномедицински услуги и услуги за репродуктивна дейност. Следните видове услуги не се считат за „услуги, директно свързани със земеделската дейност”:

а) услуги, свързани с продажбата и/или ремонт и/или наем на земеделска техника;

б) услуги, свързани с продажбата на земеделски продукти, включително семена и посадъчен материал, с изключение на случаите, в които тя се извършва от производителя на тези продукти;

в) услуги, свързани с продажбата и съхранението на торове и препарати за растителна защита.

30. „изкуствено са създали условия” е всяко условие по смисъла на чл. 5, т. 3 от Регламент (ЕО) № 1975/2006.”.

§ 17. В Приложение № 5 към чл. 26, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В Раздел „Данни за кандидата” се правят следните изменения:

а) думите на ред „Единен идентификационен код към Агенция по вписванията (или Фирмено дело No)” се заменят с „Единен идентификационен код към Агенция по вписванията (БУЛСТАТ)”;

б) редове „От дата”, ред „Районен съд”, ред „Том”, ред „Регистър”, ред „Страница”, ред „Партиден No” и ред „Булстат” се отменят.

в) текстът след Раздел „Данни за кандидата” се заличава:

„Кандидатствам за _____ пореден път за подпомагане по Мярка 311.

Подпомаган съм по Мярка 311

Да

Не

Брой на финансовите подпомагания: _____

Стойност на първото финансово подпомагане:.....Евро

за проект с идентификационен № .....

Стойност на второто финансово подпомагане:.....Евро

за проект с идентификационен № .....

Стойност на третото финансово подпомагане:.....Евро

за проект с идентификационен № .....

Стойност на четвъртото финансово подпомагане:.....Евро

за проект с идентификационен № .....
Стойност на петото финансово подпомагане:.....Евро
за проект с идентификационен № .....
ОБЩА стойност на финансовите подпомагания до момента:.....
Евро

Кандидатствам за авансово плащане по Мярка 311 Да
Не

Кандидатствам за междинно плащане по Мярка 311 Да
Не

2. В таблица „ПРИЛОЖЕНИ ДОКУМЕНТИ” ред 1 се изменя така:

„Бизнес план (по образец), включително на електронен носител и таблиците от бизнес плана във формат „xls””.

3. В раздел „ДЕКЛАРАЦИИ” се създава т. 12:

„12. Представеният от мен на електронен носител бизнес-план е идентичен с представения на хартиен носител.”.

§ 18. Наименованието на „Приложение № 6 към чл. 27, ал. 2, т. 2” се изменя така:

„Приложение № 6 към чл. 27, ал. 3, т. 2”

§ 19. В Приложение № 8 към чл. 35, ал. 1, т. 24 се изменя така:

„24. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на финансов лизинг)”.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 20. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник”.

§ 21. За проекти, одобрени със заповед на изпълнителния директор на Разплащателната агенция, издадена след 3 август 2009 г. и преди 31 декември 2010 г., размерът на авансовото плащане е до 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта.

§ 22. Финансовата помощ за проекти за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници по чл. 6, ал. 2, подадени преди 3 август 2009 г. е в размер на 70 на сто от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на 200 000 евро.